

Tùy Bút
Chủ đề: Cần Thơ & MT68
Tác giả: Đoàn Xuân Thu

TẾT MẬU THÂN 1968: CẦN THƠ TRONG LỬA ĐẠN

Có một tay VC tìm được trên Google Images một tấm hình rồi đăng lên trang mạng với vẻ hả hê. Y chú thích như sau: *“Tấm hình này vừa tròn 56 năm tuổi, ghi lại cảnh tượng tại Đại học Cần Thơ đường Tự Đức hồi Tết Mậu Thân năm 1968.”*

Thế nên hình này phụ đề Đại học Cần Thơ là không chính xác. Vì Cần Thơ nhiều đại học hợp lại thành Viện Đại học Cần Thơ. Viện Đại học Cần Thơ có:

1. Khu Cái Răng đường Mạc Tử Sanh.
2. Khu Cái Khế đường Nguyễn Viết Thanh.
3. Hình này là Đại học Khoa học đường Tự Đức hồi Tết Mậu Thân năm 1968.

Có một Facebooker xem hình và đăng bình luận: *“Tội ác của Cộng Sản.”*

Tên VC này chạm nọc cự lại: *“Đạn Mỹ găm đầy chớ Cộng Sản gì?”*

Nghe nó nói, tôi ngứa lỗ tai; nghe nó viết, tôi ngứa con mắt nên tôi xỏ ngọt nó như vậy: *“É Chú Bầy! Chắc mấy thằng xài đạn Mỹ này khùng Tết hừ chiến bắn chơi cho vui hé ông!”*

Nó trả lời: *“Tại thằng Mỹ đem quân qua nước của người ta!”*

Nó nói vậy chứng tỏ nó dốt, nó không biết gì về lịch sử Việt Nam. Lịch sử Việt Nam ghi rành rành là: Ngày 20 tháng 7 năm 1954, Việt Nam chia làm hai nước: Việt Nam Dân Chủ Cộng Hoà ở miền Bắc Cộng Sản và Việt Nam Cộng Hoà Tự Do ở miền Nam. Tháng 12 năm 1959, CS làm đường mòn Hồ Chí Minh bên đất Lào để xâm lược miền Nam tự do. Chúng được Nga, Hoa và khối CS Đông Âu kể cả Cuba viện trợ vật lực kể cả nhân lực.

Như vậy, nếu CSBV không xâm lược VNCH thì Hoa Kỳ có gửi quân qua VN tham chiến để bảo vệ đồng minh hay không?

Rồi năm 1968, tất cả 44 tỉnh thành ở miền Nam bị CSBV và VC thuộc Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam do Nguyễn Hữu Thọ, Huỳnh Tấn Phát, Trần Văn Trà làm tay sai. CS gọi là Tổng công kích Tết Mậu Thân.

Trong Tết Mậu Thân năm 1968, Trung tá Phạm Bá Hoa, sinh năm 1930 tại làng Đại Ngãi, quận Kế Sách, tỉnh Sóc Trăng, làm tỉnh trưởng Phong Dinh. Cần Thơ là một trong những khu vực chịu ảnh hưởng nặng nề của cuộc chiến.

Có một em Mít nhưng tên Tây bình luận như vậy: “Đường Mậu Thân trở thành trận địa, nhà cửa bị cháy rụi và người dân phải chạy loạn. Lửa cháy trên bờ, ba tôi lưng còng một dì, tay thì xách chiếc máy may, tài sản còn lại, nhảy xuống sông Rạch Bàn mà lội thoát thân.”

Viết về lịch sử mà sai nhiều quá:

- 1. Năm 1968, tỉnh lỵ Cần Thơ không có đường Mậu Thân, chỉ có đường Tạ Thu Thâu.** Tạ Thu Thâu sinh ngày 5-5-1906 tại Tân Bình (Long Xuyên), ông theo Đệ tứ CS của Leon Trotsky.
- 2. Leon Trotsky bị ám sát tại Coyoacán, Mexico vào ngày 20 tháng 8 năm 1940.** Ông bị Ramón Mercader, một người cộng sản Tây Ban Nha và là đặc vụ của Joseph Stalin, dùng một cây rìu băng (ice pick) để tấn công, gây ra vết thương chí mạng. Trotsky qua đời vào ngày hôm sau, 21 tháng 8 năm 1940, do những vết thương này.
- 3. Tạ Thu Thâu, một nhà cách mạng và lãnh đạo Trotskyist nổi tiếng ở Việt Nam, Việt Minh giết vào tháng 9 năm 1945.** Ông bị bắt và hành quyết tại Quảng Ngãi, miền Trung Việt Nam. Việc ám sát Tạ Thu Thâu diễn ra trong bối cảnh căng thẳng giữa các nhóm cách mạng khác nhau ở Việt Nam sau khi Nhật Bản đầu hàng trong Thế chiến II. Việt Minh, dưới sự lãnh đạo của Hồ Chí Minh, đã xem Tạ Thu Thâu và các đồng chí Trotskyist của ông là mối đe dọa đối với sự thống nhất và quyền lực của họ. Tạ Thu Thâu bị Việt Minh đón đường và sát hại trên một cánh đồng dương liễu bên bờ biển Mỹ Khê (tỉnh Quảng Ngãi) khi mới 39 tuổi.

Đường Tạ Thu Thâu không phải trận địa mà chỉ là đường chuyển quân của tiểu đoàn Tây Đô VC tới Đại học Khoa học Cần Thơ trên đường Tự Đức, nhằm mục tiêu là trụ sở Vùng 4 Chiến Thuật và tiểu khu Phong Dinh trên đại lộ Hòa Bình. Nhưng chúng bị Biệt động quân và Sư đoàn 21 chặn đứng.

Ở vùng đất này có Rạch Bần và Rạch Tham Tương nối với nhau. Người Cần Thơ gọi rạch là rạch. Nói sông Rạch Bần là không đúng. Nói như vậy giống như nói sông kinh xáng Xà No vậy.

Hồi một ngàn bảy trăm, con rạch này là nơi tham tướng Mạc Tử Sanh của Nguyễn Ánh tử trận. Hồi một ngàn chín trăm, nó phát xuất từ sông Cần Thơ, chảy ngoằn ngoèo qua cầu sắt trên đường Tạ Thu Thâu.

Hồi một ngàn chín trăm hồi đó, nó phát xuất từ sông Cần Thơ, chảy ngoằn ngoèo qua cầu sắt trên đường Tạ Thu Thâu, phía sau vườn của Thầy Nguyễn Văn Đồi. Vườn này có cái ngõ đi vòng vo chừng 1.5 km là tới ngang hông trường Đại học Khoa học. Một nhánh rạch chảy bên lộ Nguyễn Việt Thanh, khu Cái Khế, Đại học Cần Thơ, tới cầu số một, cầu số hai ra tới Rạch Đầu Sáu, sông Cái Răng.

Hồi một ngàn chín trăm bảy mảy, sinh viên học bên khu Cái Khế, sáng muôn qua quán uống cà phê phải đi qua mấy cái cầu bắt bằng vĩ sắt nhà binh. Thời đó, nước sông, rạch còn mức lên lóng phèn rồi tắm giặt được.

Bà Tây gốc Mít này trên thông thiên văn dưới tường địa lý phán rằng: *“Tôi biết! Vì cả dòng họ nhà tôi không còn nhà ở! Tôi nói Mậu Thân là để nhắc chỗ ác liệt nhất! Trong vòng mấy tháng phải tá túc hai nơi! Chị em tôi không có áo quần để thay, ông bà cha mẹ tôi phải gói đất nằm sưng!”*

Tết Mậu Thân, VC đặt bộ chỉ huy tại Khách sạn Nam Phương đường Nguyễn Thái Học (nằm giữa chùa Bảo An và đường Minh Mạng). Một căn nữa cũng bị bắn nát như Đại học Cần Thơ nằm trên đường Minh Mạng (giữa Nguyễn Huỳnh Đức và Nguyễn Thái Học). Cả hai căn này mặt tiền đều bị bắn nát.

Rồi ông Sympathizer (cảm tình viên VC) viết thêm: “Súng đạn lúc đó Mỹ viện trợ vô số kể, không cần bắn chính xác từng viên mà chơi băng đạn cho nên mới bầy bá như vậy. Khi lấy xác ra toàn là dưới 20 tuổi, nát bầy không nhìn ra luôn.”

Tôi cho ông Sympathizer biết thêm: “Tiệm phở Bình ở số 7 đường Yên Đổ, quận 3, thủ đô Sài Gòn là ‘tổng hành dinh’ của đơn vị F100 thuộc biệt động Sài Gòn, nơi phát lệnh cuộc Tổng tiến công Tết Mậu Thân 1968. Đây là Sở chỉ huy tiền phương – Phân khu 6, Đặc khu Sài Gòn – Gia Định, từ ngày 30 Tết Mậu Thân năm 1968!”

Ông ta hờn mát không chịu học hỏi cho mở mang đầu óc mà giận lẫy sỷ cùi: “Tôi chỉ biết ở Cần Thơ thôi, còn những chỗ kia tôi không biết cho lắm.”

Tôi bèn chọc cho ông ta tức học gạch chơi bằng cách nói: “Ý tôi muốn nói cuộc Tổng tiến công Tết Mậu Thân vào đô thành Sài Gòn và các thành phố lớn như Cần Thơ chẳng hạn, CS đều theo một kế hoạch tấn công na ná như nhau. Ông không biết thì đọc thêm cho biết, không có hề hấn gì đâu mà cứ?”

Một tay Sympathizer khác viết rằng: “Tạ Thu Thâu, nhà tôi ở xéo xéo nhà thờ Rạch Bần từ năm 59–60 tới tận giờ luôn! Nếu ai có trực tiếp ở trong cảnh đạn bom hai bên bắn nhau làm nhà dân tan hoang, rụi hết, mới biết thế nào là mong mỗi hòa bình! 1968–Mậu Thân không bao giờ quên! Dân lao động chỉ mong yên ổn mãn ăn, con cái học hành, nên bữa 30 tháng 4/1975 ào ào ra lộ, còn dưới Rạch Bần thì đầy rẫy áo giáp, quân trang, quân cụ... vọt lên may gió, may cặp đi học những năm đó! Vất vả, khó khăn cuối cùng cũng qua hết, miễn là không có tiếng súng, tiếng bom...”

Ông này là con đà điều vui đầu trong cát không dám nhìn. Tết Mậu Thân 1968 là một sự kiện lịch sử không thể quên đối với người dân Cần Thơ. Những câu chuyện và ký ức về thời kỳ này vẫn còn sống động trong lòng người dân, nhắc nhở chúng ta về chiến tranh tàn phá do CS gây ra.

Tại sao chợ, bến xe, trường học, bệnh viện, nhà thờ ở chỗ này mà không ở chỗ kia? Tại sao tên đường là vậy không phải tên kia? Tại sao lại đổi?

Rồi tại sao vùng ven, như đất Thánh Tây ở Sài Gòn, đất Thánh Tây ở Mỹ Tho, lại gần nhà thương lớn? Thời VNCH, bệnh viện Thủ Khoa Nghĩa là nơi Ba Cụt bị chém đầu. Dân bệnh chết khiêng ra chôn cho nó gần.

Công viên Lưu Hữu Phước bây giờ, kể cả các trường đại học của Cần Thơ từ khu Tự Đức, khu Cái Răng, khu Cái Khế đều nằm trên bãi tha ma, đất cứng, chớ không phải đất tư nhân, chính phủ không phải bỏ tiền ra mua đất. Chứ có câu “thương hải biến vi tang điền” biển xanh biến thành ruộng dâu.

Nói Cần Thơ xưa và nay là phải nói cho chính xác chừng nào hay chừng ấy. Cái gì còn hồ nghi là phải làm nghiên cứu thêm. Trật có ai bỏ công ra sửa thì cảm ơn. Giận lẫy là thái độ của con nít. Ngoan cố phủ nhận sự thật là thái độ của Ba ke hai nút.

Vì con cháu sau này muốn tìm hiểu, tụi nó không kết án mình làm ông bà mà nói ầu, nói dóc.

*Đoàn Xuân Thu
Melbourne*

---

*Nguồn: Internet eMail by **tony nguyen** chuyển*

*Đăng ngày Thứ Bảy, October 12, 2024
tkd Khóa 10A—72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*